

સર્વ વિદ્યાલયના મેરુદંડ

ડૉ. કનુભાઈ ડી. પટેલ

સ્મૃતિગ્રંથ

સંપાદક :

મણિભાઈ પ્રજાપતિ

સર્વ વિદ્યાલયના મેરુદંડ

ડૉ. કનુભાઈ ડી. પટેલ

સ્મૃતિગ્રંથ

સંપાદક
મણિભાઈ પ્રજાપતિ

સર્વ વિદ્યાલય કેળવણી મંડળ
કડી 2023

Sarva Vidyalayana Merudand
Dr. Kanubhai D. Patel Smrutigranth
Edited by Manibhai Prajapati
Published by Vallabhbhai M. Patel, Chairman,
Sarva Vidyalaya Kelavani Madal, Sarva Vidyalaya Campus,
Oppo. Railway Station, Kadi,
Dist. Mehsana, Gujarat-382715

First edition : 2024

પ્રથમ આવૃત્તિ : 2024

પૃષ્ઠ : 18+278

પ્રકાશક
વલ્લભભાઈ એમ. પટેલ
ચેરમેન
સર્વ વિદ્યાલય કેળવણી મંડળ,
સર્વ વિદ્યાલય કંપ્પસ, રેલવે સ્ટેશન સામે,
કડી, જિ. મહેસાણા, ગુજરાત - 382715

લે-આઉટ-ટાઇપસેટિંગ
શારદા મુદ્રણાલય
201, તિલકરાજ, પંચવટી પહેલી લેન, આંબાવાડી, અમદાવાદ-6.
ફોન : 079-26564279, 9825723520 ઇ-મેઈલ : sharda.mudranalay@gmail.com

મુદ્રક
ભગવતી ઓફસેટ
સી/12, બંસીધર એસ્ટેટ, બારડોલપુરા, અમદાવાદ-380 004
M. 9825326202 email : bhagwatioffset@yahoo.com

અનુક્રમ

* પ્રાકૃત્યન	વલ્લભભાઈ એમ. પટેલ	૦૬
* સંપાદકીય	મણિભાઈ પ્રજાપતિ	૦૭

વિભાગ-1 ડૉ. કનુભાઈ ડી. પટેલ : સ્મરણાંજલિ

1.1 શ્રદ્ધાંજલિ		3
1. કડી સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય, ગાંધીનગર		3
2. શ્રદ્ધાંજલિસભા : સર્વ વિદ્યાલય પરિવાર		5
3. શ્રી કરણનગર કેળવણી ઉત્તેજક મંડળ, કરણનગર		6
4. અંબાબહેન મગનભાઈ પટેલ પબ્લિક ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ, અમદાવાદ		7
1.2 સર્વ વિદ્યાલય પરિવારનાં શ્રદ્ધા-સ્તુતિ		8
5. ફૂલ તો એની ફોરમ બેળી રાજી	મનુભાઈ જે. પટેલ	8
6. શિક્ષણરથના સારથિ	વિષ્ણુભાઈ પી. પટેલ	12
7. સર્વ વિદ્યાલયને સમર્પિત સફેદ કપડાંમાં સાધુચરિત સંત ડૉ. કનુભાઈ પટેલ સાહેબ	વલ્લભભાઈ એમ. પટેલ	13
8. મૂઠી ઊંચેરા માણસ	મણિભાઈ ઈ. પટેલ 'મમ્મી'	20
9. આપણા સર્વેના ડૉ. કનુભાઈ	વિકલભાઈ અં. પટેલ	21
10. બહુમુખી પ્રતિભાસંપન્ન તથા સેવાપરાયણ વ્યક્તિત્વ	ડૉ. મણિભાઈ એસ. પટેલ	22
11. પરમ મિત્ર અને સર્વ વિદ્યાલયના ગૌરવપુરુષ	ડૉ. રમણભાઈ પટેલ	26
12. આવા પ્રમુખ મળવા મુશ્કેલ છે	ડૉ. જયંતીભાઈ એમ. પટેલ	30
13. પિતાજીનો સંસ્કાર વારસો સવાયો દીપાવનાર	કિરીટભાઈ પટેલ	33
14. ધરતીના અનોખા જીવ	હસમુખભાઈ જી. પટેલ	36
15. ઉમદા સેવાપરાયણ વ્યક્તિત્વ	પ્રિ. ડાહ્યાભાઈ પટેલ	37
16. સર્વ વિદ્યાલયના મેરુદંડ ડૉ. કનુભાઈ પટેલ સાહેબ	મણિભાઈ પ્રજાપતિ	38

1.3 ડૉક્ટર પરિવારની સ્મૃતિવંદના 44

17. પ્રિય ડૉક્ટર મિત્રની વસમી વિદાય	ડૉ. મોહનભાઈ એસ. પટેલ	44
18. ડૉ. કનુભાઈ પટેલ: પાણ્ડવાનાં ઘનંજય:	ડૉ. પ્રવીણભાઈ પટેલ	47
19. સહકારનો વડલો	ડૉ. અશોકભાઈનો પરિવાર	50
20. Roses in my Garden	Palak Sanket Talsania	51
21. સાચા અર્થમાં સંત	ડૉ. કિરીટ સી. દેસાઈ પરિવાર	51
22. An Irreparable Loss	Dr. Vinod H. Shah	52
23. Always in Memory	Dr. Jayanat Tatu	53
24. Dynamic Leadership	Dr. Mafatbhai H. Patel, USA.	53
25. આ તારી ન્યાય પ્રણાલી છે ?	ડૉ. નટુભાઈ પટેલ	53
26. મિત્રતાની અજોડ મિસાલ	ડૉ. વર્ષા પી. શાહ	54
27. આભને પણ ન આંબી શકાય તેવી ઊંચાઈએ પહોંચી ગયા	ડૉ. માલતીબહેન મહેતા	55
28. Active Motivator	Dr. K. H. Patel (U.S.A.)	55
29. An Excellent Organizer	Dr. Jaylata	56
30. Very Humble and Helpful Person	Dr. Jayant Tatu	56
31. Soft Spoken and Possitive Personality	Dr. C. K. Gadhvi	56
32. Very Competent and Compossionate Doctor	Dr. Dipak V. Thakar	57
33. Soft Spoken Gentlemen	Dr. Kiran Mehta	58
34. સદા હસતા રહેતા ધર્મશીલ ને કર્મશીલ ડૉક્ટરમિત્ર	ડૉ. સુકુમાર શાહ	58
35. વડીલ મિત્ર, માર્ગદર્શક અને મોટાભાઈ	ડૉ. અશોક પટેલ	59

1.4 સ્નેહીજનોનાં સ્નેહસંભારણાં 60

36. માત્ર મિત્ર નહીં, પણ ભાઈ	બી. જે. શેઠના	60
37. Rare Satvik Person	Anil Bakeri	61
38. ગણેશપુરામાં એક સૂર્ય ઊગ્યો ને અજવાળું પાથરતાં-પાથરતાં ગાંધીનગરમાં આથમ્યો	આર. પી. પટેલ	62
39. અડધી રાત્રે દરદીને તપાસવા આવતા ડૉક્ટર	મણિલાલ એમ. પટેલ	63

40. બસમાં આવવા-જવાનું ભાડું પણ આપ્યું	મનુભાઈ એ. પટેલ	64
41. રૂબરૂ છો તમે...!	ગૌતમ જી. પટેલ, ઇલા ગૌતમ પટેલ	65
42. બેસણું ન રાખીને સમાજને માર્ગ દેખાડ્યો	કૌશિક અને પારુ	66
43. A Man of Caring Nature	Anjana	66
44. Mithakhali Lost a Gem	Mehru Ghamat & Binaifer Dastur	66
45. અમારા અમૂલ્ય ડૉક્ટર કનુભાઈ	અનાર	67
46. Dr. Kanubhai, The Humane Doctor	K. S. Subhadrasinghji D. Jadeja	68
1.5 કુટુંબીજનો અને સગાં-સંબંધીઓની ભાવવંદના		70
47. સાહેબ	સવિતા કે. પટેલ	70
48. કુટુંબ અને સમાજનું વટવૃક્ષ	દીપિકા	78
49. Symbol of Selfless Humanity	Anil Patel	81
50. Big Void in our life will never be Filled	Prakruti	81
51. Doctor Dada	Gaurang	82
52. Moulded My Perception	Nisarg	83
53. પપ્પા મારી જાન	પારુલ	84
54. શાશ્વત સ્મૃતિ	સંજયકુમાર ડાહ્યાભાઈ પટેલ	87
55. Our Beloved Doctor Dada	Dhruveesha Patel	88
56. Great Inspiration	Varun Patel	90
57. A Selfless Healer	Dhruvan Patel	91
58. Devoted and Intellectual Dr. Dada	Dr. Kanan Barot	92
59. પપ્પાને હૃદયમાં જાલિ	મૌલિક કનુભાઈ પટેલ	92
60. દરિયા જેવું દિલ	હિરેન પટેલ	97
61. સમાજસેવા અને કેળવણીને વરેલો જીવ	પ્રભાવતીબહેન	98
62. Role Model Mama	Hetal	100
63. Provided Love Like a Father	Bharvi	101
64. અમે કાગડોળે ભાઈની રાહ જોતા... વિજયકુમાર (વિનુભાઈ) ડી. પટેલ		102
65. મારા મોટાભાઈ	તારાબહેન પટેલ	103

66. આપની ખોટ સાલશે	રસિકલાલ જોઈતારામ પટેલ	109
67. આદર્શોથી ભરેલું જીવન જીવનાર	દેવલ, નિપુલ અને ભાવિન	110
68. Guiding Light	Nipul, Krupa, Ansa, Anik	111
69. પિતૃવત્ મોટા ભાઈ	ઘનશ્યામ ધનાભાઈ પટેલ	112
70. અમારા ઘરના મોભી અને સર્વ વિદ્યાલયના આધારસ્તંભ	શ્રીમતી હિના ઘનશ્યામ પટેલ	113
71. My Memories	Gaurav Ghanshyambhai Patel	114
72. Family Doctor and Mentor	Komal	115
73. Bapuji Had Revived Me	Tapan	116
74. કુટુંબનો વડલો	વીરેન્દ્ર શિવાભાઈ પટેલ	117
75. અમારા પ્રેરણાસ્ત્રોત	કમળાબહેન વિકલદાસ પટેલ	117
76. પરમ પૂજ્ય આદરણીય મોટાભાઈ કનુભાઈ	મંજુલાબહેન અને રમણલાલ પટેલ	118
77. વડીલ ભાઈને	મનુબહેન જી. પટેલ	119
78. ગુણિયલ ડૉ. કનુભાઈ	સુરેશ, ઈંદિરા, નિપુલ, નીરા	120
79. સેવાકાર્ય એ તેમનો જીવનમંત્ર	રમણલાલ કાન્તિલાલ પટેલ	121
80. ઘટઘટમાં બિરાજતા 'સર્વ વિદ્યાલય'ના ભામાશાઓના સર્જનહાર ડૉ. કનુભાઈ	જયંતીભાઈ માધવલાલ પટેલ	122
81. ડૉ. કનુભાઈની પ્રથમ માસિકથી નવમી માસિક પુણ્યતિથિ નિમિત્તે શ્રદ્ધાંજલિનાં બે ફૂલ	જયંતીભાઈ માધવલાલ પટેલ	123
82. સ્વજન, સજ્જન અને સમાજસેવક	જયંતીભાઈ પી. પટેલ	129
83. Larger Than Life	કનુભાઈ અને કુંદનબેન પટેલ	132
84. Lost My Ideal and a True Angel	Neil Patel	133
85. આખી જિંદગી યાદ કરીશું	નવીન એમ. પટેલ	133
86. અસાધારણ કોઠાસૂઝ	ચેતન નવીનભાઈ પટેલ	133
87. જીવતે જીવ લોકોનાં હૃદયમાં વસ્યા	અમિત નવીનભાઈ પટેલ	134
88. સત્યના પક્ષકાર અને સેવામૂર્તિ	ડૉ. રમેશભાઈ મણિલાલ પટેલ	134
89. સૌમ્ય અને ઉમદા વ્યક્તિત્વથી સંપન્ન કનુકાકા	ડૉ. મીનલ એમ. પટેલ	135

વિભાગ-2 ડૉ. કનુભાઈ ડી. પટેલનું લેખનકાર્ય

2.1 સર્વ વિદ્યાલય	139
90. સર્વ વિદ્યાલય સોહતું	139
91. SVKM એટલે શું ?	139
92. દાતાશ્રીઓનો સન્માન સમારોહ	140
93. સર્વ વિદ્યાલય માટે અમેરિકાની દાનયાત્રા, 1998	143
94. સર્વ વિદ્યાલય માટે અમેરિકાની દાનયાત્રા, 2004	148
2.2 ચરિત્ર	156
95. વિદ્યાપ્રેમી પુરુષાર્થી દાનવીર અંબાલાલ મોહનદાસ પટેલ (મોખાસણ) પરિવાર	156
96. સર્વ વિદ્યાલય, કડીનો કોહિનૂર આર. કે.	158
97. સર્વ વિદ્યાલય અમેરિકા ખાતેના એમ્બેસેડર આર. કે. પટેલની ચિરવિદાય	159
98. શ્રી કાન્તિભાઈ પટેલ (ખરણા)ની અણધારી વિદાય	162
99. કેળવણી દ્વારા ગ્રામોદ્ધારના પુરસ્કર્તા ડાહ્યાભાઈ આર. પટેલ (ડેની પટેલ)	163
100. અનોખા મુઢી ઊંચેરા દાનવીર શ્રી દશરથભાઈ રામદાસ પટેલ	164
101. દાનવીર બંધુત્રિપુટી (ડીંગુચાવાળા) સ્વ. બળદેવભાઈ ગો. પટેલ, નારણભાઈ ગો. પટેલ અને અંબાલાલ ગો. પટેલ	167
102. પ્રતિભાસંપન્ન સર્જક પદ્મશ્રી ભોળાભાઈ પટેલ પગલાં પાડવા આવ્યા...	170
103. મૂલ્યનિષ્ઠ – માનવતાવાદી શ્રી મફતલાલ વિઠ્ઠલદાસ પટેલ (“પટેલ બ્રધર્સ” – USA)	171
104. ઇતિહાસવિદ ડૉ. મંગુભાઈ પટેલને શ્રદ્ધાંજલિ	175
105. લોકસંગ્રહાર્થે ડેમોક્રેટિક ડિક્ટેટર : શ્રી માણેકલાલ એમ. પટેલ સાહેબ	177
106. માણેકલાલ એમ. પટેલ સાહેબને શ્રદ્ધાંજલિ	180

107. સિંહ ગર્જનાઓ હવે ક્યારેય સાંભળવા નહીં મળે (માણેકલાલ એમ. પટેલ સાહેબ)	183
108. સર્વ વિદ્યાલયના અવિસ્મરણીય આચાર્યશ્રી મોહનલાલ પટેલ સાહેબની અલવિદા...	185
109. પુરુષાર્થી પાટીદાર દાનવીર શ્રી યશવંતભાઈ (અશ્વિનભાઈ) એ. પટેલ	188
110. સરાહનીય દાનવીર દંપતી: રાઈબહેન ગોપાળભાઈ પટેલ	190
111. અંગ્રેજી માધ્યમ બી.એડ. કૉલેજના દાતાશ્રી સ્વ. રાજેન્દ્રકુમાર હરજીવનદાસ પટેલ	193
112. દરદી - મિત્ર, આધ્યાત્મિક જીવ અને દાનવીર ડૉ. રામભાઈ પટેલ	195
113. સર્વવિદ્યાલયના જાગ્રત એમ્બેસેડર શ્રી વિષ્ણુભાઈ પી. પટેલ	197
114. વિનમ્રતાનો પર્યાય શ્રીમતી સવિતાબહેન બાબુલાલ પટેલ	201
115. પૂ. બાપુજી (વકીલ ધનાભાઈ હરગોવિંદદાસ પટેલ)	202
116. તમે તો હતા (પૂજ્ય બાપુજી)	210
117. સંવેદનાના સૂર - અડગ હિમાની	211
2.3 શિક્ષણ અને સમાજચિંતન	215
118. એક ખુલ્લો પત્ર... શિક્ષણપ્રેમીઓને...	215
119. શ્રમનો મહિમા ઘટાડતું શિક્ષણ	216
120. ગૃહસ્થ તાલીમ શિબિર કેમ નહિ ?	218
121. એક નવું સામાજિક દૂષણ - 'જીવતરયા'	220
2.4 શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં આપેલાં કેટલાંક ભાષણોના અંશો	222
2.5 કુટુંબીજનોને પત્રો/સુભાશિષ/મિચ્છા મિ દુક્કડમ	240
122. કુટુંબીજનોને...	240
123. ચિ. મૌલિકને	241
124. લગ્નની સુવર્ણજયંતી પ્રસંગે હૃદયોલ્લાસસહ 'મિચ્છા મિ દુક્કડમ'	242
125. પ્રકૃતિ-ગૌરાંગનાં લગ્નપ્રસંગે ડૉક્ટરદાદાના આશીર્વાદ	243
2.6 વતનનાં સંસ્મરણો	245
126. અમારું ગોકુળિયું ગામ: ગણેશપુરા	245

પરિશિષ્ટ

1. પ્રમાણપત્રો/સન્માનપત્રો 251
2. ડૉ. કનુભાઈ ડી. પટેલ (1947-2023) : જીવન-તવારિખ 256
3. ડૉ. કનુભાઈ પટેલ : તસવીર દર્શન 259
 1. ડૉ. કનુભાઈ ડી. પટેલ : બાલ્યવયથી આયખાનાં વિવિધ તબક્કાઓ
 2. ડૉ. કનુભાઈ પટેલનાં માતા-પિતા અને પરિવારજનો
 3. ડૉ. કનુભાઈ પટેલ : સર્વ વિદ્યાલય કેળવણી મંડળ, કડી-ગાંધીનગરના સમારોહોમાં
 4. સર્વ વિદ્યાલય માટે અમેરિકાની દાનયાત્રા : ડૉ. કનુભાઈ પટેલ, શ્રી વલ્લભભાઈ એમ. પટેલ અને સૂર્યકૃષ્ણન્ મંત્રાલાનું પ્રતિનિધિમંડળ (2018)
 5. બી. જે. મેડિકલ કૉલેજ 1965ની બેચ સાથે ડૉ. કનુભાઈ ડી. પટેલ
 6. કનુભાઈ ડી. પટેલ : અંતિમયાત્રાનાં દૃશ્યો

